

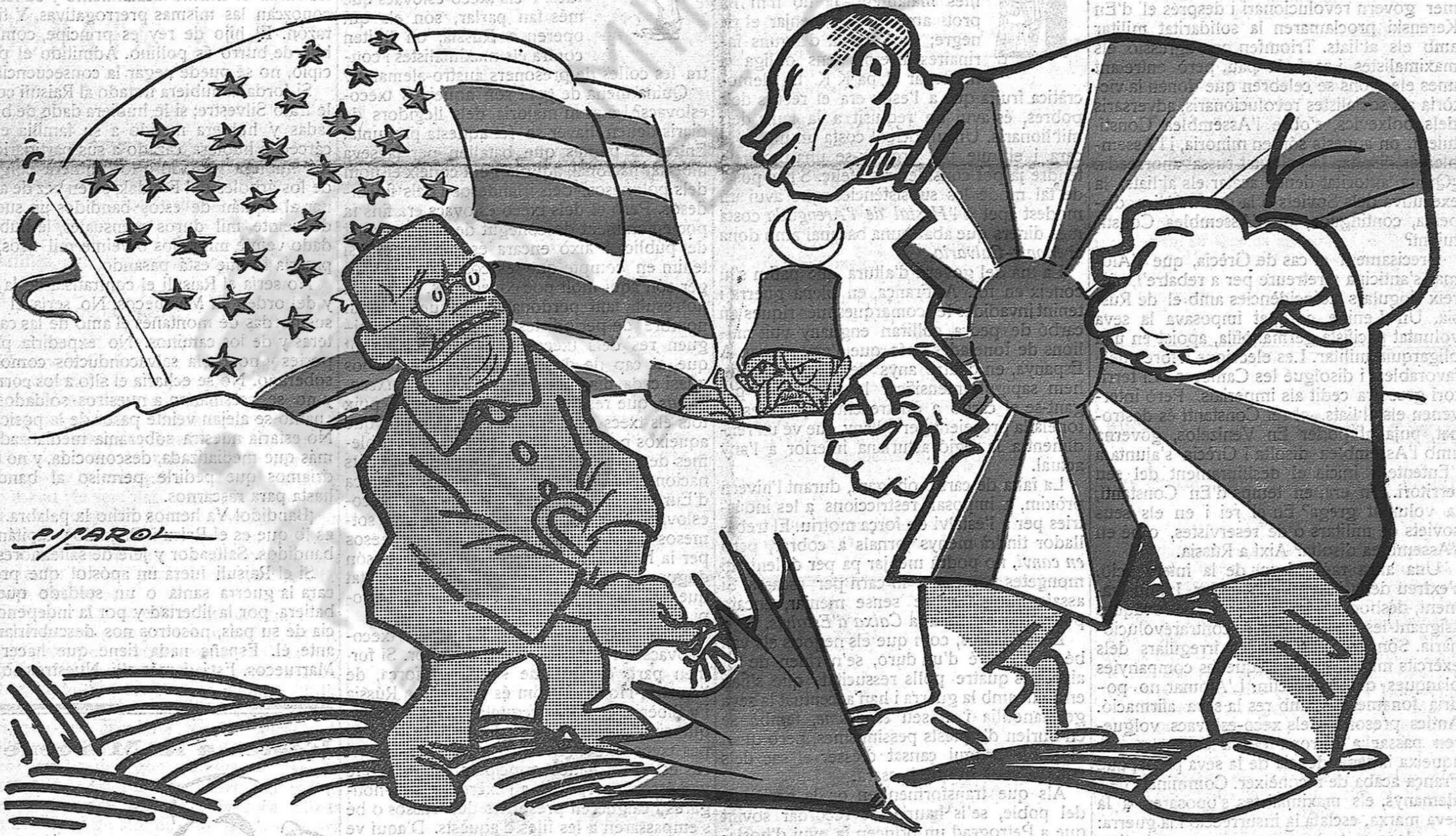
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANJOER, 2'50

L'obsesió astronòmica de Von Kult

—Entre el sol, la lluna i les estrelles, acabareu per fer-me tornar boig.

El canvi de decoració

Tota la primavera i la meitat de l'estiu d'enguany han estat plens del gran soroll de la ofensiva alemanya. Cinc ofensives en quatre mesos... I feia quatre mesos que només es parlava d'atacs alemanys i d'avenços alemanys. Parlar de la guerra i parlar de les ofensives alemanyes, era tot ú.

Però heu's aquí que, de sobte, com una mutació en una obra de màgica, la decoració del teatre de la guerra ha canviat per complert. La ofensiva alemanya ha estat substituïda per la ofensiva aliada. I ara només se parla d'atacs aliats i d'avenç dels aliats.

Davant el nou quadre del llarg drama de la guerra, Hindenburg i Ludendorff han fet declaracions humils i quasi ploranes. Fa poques setmanes «s'ho volien menjar

tot», i ara es resignen a posar-se a la defensiva. Les il·lusions germàniques, el Marne se les ha endutes aigua avall, com el Piave, un mes abans, va endur-se les últimes esperances austro-hongareses.

La decoració ha canviat, el decorat colossal que serví a Hindenburg i Ludendorff per a posar en escena les seves ofensives, ja no tornarà a servir. I aquell guant de ferro amb el qual havia d'ésser enfonsat el mur dels aliats occidentals, ha tornat a un fosc recó del guarda-roba imperial.

El genial tramoïsta que ha sabut canviar la decoració d'una manera ràpida i elegant, és el generalíssim Foch. El bastó de mariscal de França ha estat l'alt premi concedit al vencedor de la segona batalla del Marne. I el cor ens diu que, abans de acabar la guerra, nous bastons de mariscal seran donats a altres generals francesos per les seves pròximes grans victòries, que portaran la victòria decisiva i final.

La intervenció a Rússia

El nostre estimadíssim Gabriel Alomar, en permanent inquietut temerària, vota en contra de la intervenció dels aliats a Rússia. L'Alomar demana l'absolut respecte a la voluntat russa, en nom dels principis proclamats per En Wilson, acceptats per les nacions occidentals.

Tres únics escriptors d'esquerra—descontats els anarquistes que defensen aquí el règim que els seus camarades combaten amb les armes—hem glorificat sistemàticament la revolució moscovita i les seves derivacions bolxeviques: l'Alomar, En Samblancat i jo. Puc parlar, doncs, contra la opinió de l'amic Alomar, creient no m'acusarà de contrarevolucionari.

Posseeixen els bolxevics la voluntat russa? No serà el seu un poder dictatorial i violent? M'és indiferent per a l'eficàcia revolucionària, car les transformacions polítiques o socials no aconseguirien la realització si una minoria dinàmica no s'imposés a la majoria inerte. En les revolucions, generalment, no hi ha una força democràtica sinó aristocràtica, i encara que a Rússia se va produir gaire bé la unanimitat revolucionària, la especial govern maximalista, sobre tot en la seva projecció internacional, practica la dictadura jacobina. Però aquest exercici de poder li dona la representació de la voluntat russa? Es a dir ¿deuen respectar els aliats el domini maximalista, que mentre otorga als alemanys totes les concessions territorials i intervencionistes, toca a sometent quan els pretenen oposar-se a la hegemonia alemanya en l'antic imperi?

Els pactes diplomàtics i el tractat de Londres caigueren amb el zarisme, però el primer govern revolucionari i després el d'En Kerenski proclamaren la solidaritat militar amb els aliats. Triomfen per agressió els maximalistes i se fa la pau, però entretant unes eleccions se celebren que donen la victòria als socialistes revolucionaris, adversaris dels bolxevics, s'obre l'Assemblea Constituent, on aquests són en minoria, i l'Assemblea és dissolta, la voluntat russa anorreada. ¿Quina autoritat deuen acatar els aliats, la executiva dels Soviets o la democràtica, dispersa, continguda, de l'Assemblea Constituent?

Precisament el cas de Grècia, que l'Alomar s'anticipa a retreure per a rebatre'l, ofereix singulars coincidències amb el de Rússia. Un Lenine coronat imposava la seva voluntat pacifista germanòfila, apoiat en una oligarquia militar. Les eleccions li foren desfavorables i disolgué les Cambres. El territori grec era cedit als imperials. Però intervenen els aliats, el rei Constantí és destronat, puja al poder En Venizelos, governa amb l'Assemblea dissolta i Grècia s'ajunta a l'Entente i inicia el deslliurament del seu territori. On era, en temps d'En Constantí, la voluntat grega? En el rei i en els seus soldats de militars o de reservistes, o bé en l'Assemblea dissolta? Així a Rússia.

Una altra raó, a favor de la intervenció, s'extreu de la teoria de l'Alomar. Impulsivament, deshonra a les tropes xeco-eslovàques assignant-les-hi una missió contrarevolucionària. Són com les bandes irregulars dels exercits migevals, com aquelles companyies blanques de Duguesclin. L'Alomar no podria fonamentar amb res la seva afirmació. Antics presoners, els xeco-eslovacs volgueren passar a Europa per a combatre per aqueixa independència de la seva pàtria, que França acaba de reconèixer. Comminats pels alemanys, els maximalistes s'oposaren a la seva marxa, esclatà la insurrecció i la guerra: Les idees no tenen res que veure amb l'armament dels xeco-eslovacs. Que els auxiliïn els cosacs? Sí, més també els socialistes revolucionaris. I els aliats poden permetre la exterminació d'aqueixes tropes, que a més d'ésser germanes, lluiten per la llibertat del seu poble? França, que reconeix la independència de la nova nació no caurà en crudel insolidaritat i en desllealtat, abandonant a la seva sort al nou poble aliat? Perquè els xeco-eslovacs són una nova bandera que ve a sumar-se a les de l'Entente, i si uns homes contrarien el principi de la voluntat nacional són els bolxevics.

Arribem, doncs, a una altra similitud entre

els casos de Grècia i Rússia. A la raó política que presidí la intervenció al·liada a Grècia, s'afegia la militar de donar seguretat a les forces de Salònica. L'exèrcit d'En Sarraïl no podia ésser abandonat a la escamesa germano-búlgara i a la possible traïció dels soldats de Constantí. Així, també, els aliats intenten la protecció del seu exèrcit—perquè ja és regularment seu—de la Manxúria.

I en últim cas, a Rússia se debaten dos problemes, el de la revolució i el de la guerra. S'ha d'afermar el nou règim de propietat, però també la victòria al·liada. Sagrada serà la llibertat russa, però ho és tant la europea; i sense la intervenció al·liada, presidida, no s'oblidi mai, per En Wilson, tal volta perilli la nostra concepció llibertària.

Amb la revolució russa sí, sempre, però també amb els aliats. Els bolxevics representen la revolució i, per una incongruència incomprensible—ho dic amb tristesa—la subordinació als alemanys. Els socialistes revolucionaris són també la revolució i l'odi als alemanys. Jo em decanto per ells, per la voluntat russa que està en la oposició patriòtica i que amb l'auxili dels aliats, pot ésser, com amb la Grècia d'En Venizelos, la voluntat governadora.

PARADOX

EMPITJORANT

ES coses estan posant-se cada dia més malament. Ja no n'hi ha prou amb fer-nos menjar el pa negre; la cobdícia d'alguns farrinaires bretols ens obliga a mastegar el pa K K. La democràtica fruita que a l'estiu era el recurs dels pobres, és avui un requisit a la taula dels milionaris. Un ull de col costa un ull de la cara, i el que pot crospar-se una mongeta tendre ja pot considerar-se feliç. S'han posat de tal mode les substàncies que avui un modest àpat a l'Hostal de l'Aregada costa més diners que abans una bacanal amb dona al Monte-Calvario.

La mà del govern d'altura que patim s'hi coneix en tot. A França, en plena guerra i tenint invadides les comarques més riques en carbó de pedra, colliran enguany vuit milions de tonelades més que l'any passat. A Espanya, en quatre anys de neutralitat, no hem sapigut intensificar la producció, pagant-se el carbó a quatre-centes pessetes la tonelada preveient per a l'any que vé un rendiment a la regió asturiana inferior a l'any actual.

La falta de carbó obligarà, durant l'hivern pròxim, a imposar restriccions a les indústries per a l'estalvi de força motriu. El treballador tindrà menys jornals a cobrar, però en canvi, no podrà menjar pa per dolent, ni mongetes per cares, ni carn per escassa. Si assaja i logra viure sense menjar, encara podrà dur diners a la Caixa d'Estalvis.

Els ministres, com que els negocis els van bé i no els vé d'un duro, se'n riuen de tot això. Els quatre polls ressucitats que s'han enriquit amb la guerra i han accentuat la seva germanofília i el seu estevisme, també se en burlen d'aquests pessimismes, però quan el poble estigui cansat d'ésser el sac dels cops ja veurem què passarà.

Als que transformen en or la paciència del poble, se'ls hauria de recordar sovint que a Petrograd un príncep fa avui d'hostaller i l'aristocràcia més alta escombra els carrers de la ciutat.

JEPH DE JESPU

Napoleon I, al enterar-se de que un dels seus oficials d'Estat Major aixecava una mica massa el colze, va fer-lo cridar.

—Amic meu—li va dir—com és que teniu tan arrelat el vici del beure?

L'oficial, saludant militarment:

—Sempre que bec ho faig a la vostra salut, Majestat; i lo que's fa per la vostra salut no és mai de massa.

Napoleon I, no va sapiguer què contestar-li.

Màxim Gorki

De Londres acaba de venir la trista nova de la mort de aqueix famós novel·lista, un dels més populars del món per la pietat dels seus quadres corprenedors terriblement realistes.

Després de Tolstoi, fou aqueix el principal propulsor de l'esperit revolucionari en el gran imperi, per més que a darrera hora, segons se afirma, Gorki havia anatematitzat l'actuació maximalista.

Els txeco-eslovacs

A un parell de mesos que els diaris, en els seus telegrames relatius a la guerra, parlen a cada moment dels txeco-eslovacs. I els txeco-eslovacs que més fan parlar, són els qui operen a Rússia, on lluiten contra els maximalistes i contra les colles de presoners austro-alemanys?

Quina mena de gent són aqueixos txeco-eslovacs? La gran majoria dels llegidors de diaris deuen haver-se fet aquesta pregunta. Entre els pobles que batallen per la seva llibertat nacional, aquí la gent coneix el nom dels polonesos, dels irlandesos i dels finlandesos. Però el dels txeco-eslovacs era fins fa poc enterament desconegut de la generalitat del públic. I això encara és perdonable, si tenim en compte que les coses de l'estranger són aquí molt poc conegudes. El que ja no resulta tant perdonable és que un gran nombre de periodistes espanyols no sapigueren res dels txeco-eslovacs, fins al punt que al cap de dos mesos d'anomenar-los quasi cada dia, encara els anomenen txeco-eslaus, que resulta un mot poca-solta, puix tots els txecs en són d'eslaus. Per poc que aqueixos periodistes coneguessin els problemes de l'Austria-Hongria, o els moviments nacionalistes, o la geografia política i ètnica d'Europa, sabrien que es tracta dels txeco-eslovacs, és a dir dels txecs o bohemis sotmesos per l'Austria i dels eslovacs sotmesos per la Hongria. Els txecs i els eslovacs són dugues branques d'una mateixa nacionalitat que avui aspiren a unir-se dins un Estat propi e independent.

Però, què diable fan a Rússia els txeco-eslovacs? preguntarà algún llegidor. Si formen part, encara que sigui per força, de l'Austria-Hongria ¿com és que són a Rússia i a Sibèria? seguirà preguntant. Als llegidors que això pregunten els direm que les tropes txeco-eslovàques que hi ha a l'ex-imperi rus estan formades principalment pels que van ésser incorporats a l'exèrcit austro-hongarès i caigueren presoners dels russos o bé s'empassaren a les files d'aquests. D'aquí ve que ara es trobin a Rússia, on els esdeveniments els han ofert ocasió de representar un gran paper.

Es injust tractar els txeco-eslovacs que lluiten a Rússia de aventurers i de contrarevolucionaris. No són res d'això. Vegi's el que sobre ells diu, fent-los justícia, un diari alemany, el Post: «Hi ha al moviment txeco-eslovac una força d'entusiasme que el fa particularment perillós. Els homes que després de quatre anys tornen a la lluita, no són homes vulgars, sinó idealistes moguts per la convicció de lluitar per la seva unitat nacional. Només aquest ideal pot explicar la força d'atracció que exerceixen.»

Les tropes txeco-eslovàques no lluiten a Rússia per cap qüestió d'ordre interior. No són forces de guerra civil. Lluiten per l'ideal de la Gran Bohèmia lliure, per la victòria de la Entente que farà possible l'assoliment de aquest ideal.

FULMEN

Un pájaro de cuenta

A producido gran escándalo la aparatosa entrada del hijo del Raisuli en Tetuán. El hijo del Raisuli ha ido a Tetuán a rezar en la tumba de su abuelo Sidi Saidy.

Para tan solemne acto se ha revestido de una pompa y de una majestad de príncipe. Un cortejo de unos veinticinco infantes y de veinticinco ginetes le acompañaba. Montaba un magnífico caballo de raza que era llevado de las riendas por dos corpulentos moros. En su honor ha dado el Cebady un opíparo banquete. El fastuoso doncel ha entrado en Tetuán con más aparato y más atuendo que Carlos V en Gante.

No nos explicamos la emoción y la sensación que el espectáculo dado por el hijo del Raisuli ha causado en España. De las pretensiones y del engreimiento del Raisuli y de su familia nosotros tenemos la culpa. Nosotros hemos elevado al Raisuli al rango y a la categoría de rey. Nosotros hemos tratado con él de potencia a potencia. Nosotros le hemos otorgado honores y consideraciones que no le corresponden. Tanto lo hemos encumbrado, que ya no se conforma con ser él un pseudo sultán y con descender de Mahoma y de Alá: quiere que a sus hijos se les rinda el mismo acatamiento y se les reconozcan las mismas prerrogativas. Y tiene razón. El hijo de rey es príncipe, como el hijo de burro es pollino. Admitido el principio, no se puede negar la consecuencia.

Si Jordana hubiera tratado al Raisuli como le trató Silvestre; si le hubiera dado de bofetadas y hubiera metido a su familia en la cárcel; si hubiera cazado a sus partidarios y los hubiera fusilado o los hubiera colgado de los árboles del Fondak; si, en vez de asignar al capitán de estos bandidos un sueldo de veinte mil duros mensuales, le hubiera dado veinte mil palos o veinte mil tiros, no pasaría lo que está pasando.

No sería el Raisuli el contratista de la paz y del orden en Marruecos. No sería él con sus hordas de montañés el amo de las carreteras y de los caminos. No expediría pasaportes y no daría salvaconductos como un soberano. No se echaría el alto a los correos y no se asesinarían a nuestros soldados en cuanto se alejan veinte pasos de la posición. No estaría nuestra soberanía mediatizada, y más que mediatizada, desconocida, y no tendríamos que pedirle permiso al bandido hasta para rascarnos.

¡Bandido! Ya hemos dicho la palabra. Eso es lo que es el Raisuli. Bandido y capitán de bandidos. Salteador y jefe de salteadores.

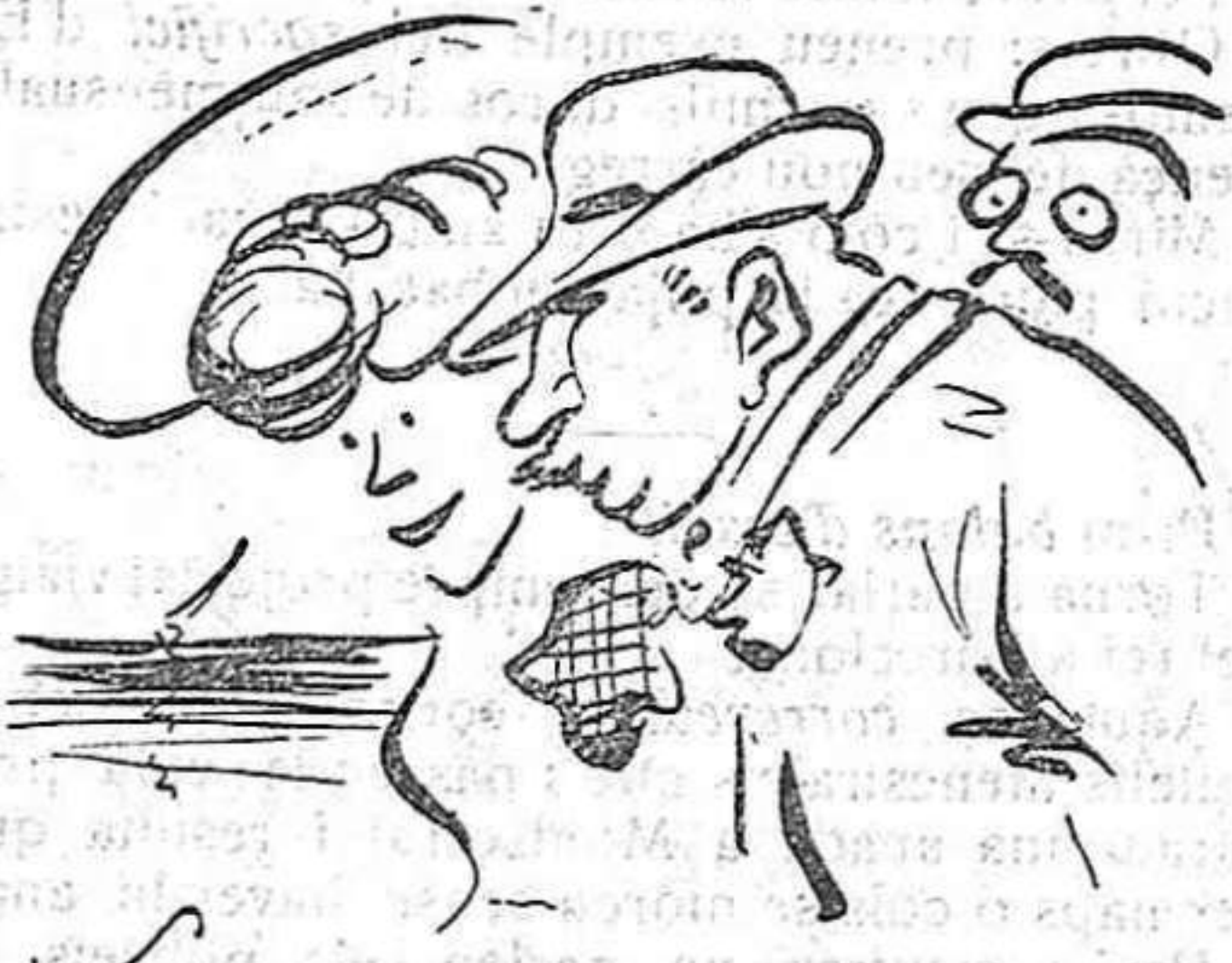
Si el Raisuli fuera un apóstol que predicara la guerra santa o un soldado que se batiera por la libertad y por la independencia de su país, nosotros nos descubriríamos ante él. España nada tiene que hacer en Marruecos. Está demás allí. Nuestros solda-

Festes a la Merceneta

— Es un dir-li a vostè, però aquest Descendiment de la verge a mi em valdrà un ascens.

L'home pràctic

— Sigues franc; no t'agrada el mar?
— Dona, qué't diré!... M'agrada el mar perquè m'agrada el peix.

dos han ido a invadir aquell. Y si han ido a hacer de policías, su papel aún es más desdichado. Pero el Raisuli no es el patriota que desenvaina su espada para luchar contra el extranjero. El Raisuli es el bandido que aprovecha el atraso y las desgracias de su pueblo para expoliarlo y para merodear. Es el mercenario que sirve al que más le paga. El Raisuli ha estado a sueldo de Francia, de Alemania, de España. Actualmente se finge amigo nuestro por los veinte mil duros que le damos al mes. Si hubiera otro que le ofreciera más, nos volvería la espalda y obedecería al nuevo amo. Aunque lo más probable es que cobrara de los dos y a los dos nos traicionara.

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA XXXIX

OM que soc a fora no podem parlar, i com que no podem parlar vos escric, encara que la veritat, lo natural seria que qui escrivís fossiu vosaltres a mi.

A ciutat sempre passen coses que sinó serveixen per a res més, són bones per a fer soroll amb la boca o per a omplir quartilles, aquí a muntanya com no sigui:

L'airet, l'airet, l'airet de matinada...

No passa res en absolut.

El senyor Carlos que és un pagès molt ben acomodat i fins fa poc havia estat batlle del poble, no fa més que queixar-se de la sequetat; quan ell s'exclama així no sé que faran els altres, perquè les terres del senyor Carlos són totes de regadiu, i ara per ara i com ara no he vist que se li hagi estroncat cap mina. Ha semblat que volia ploure dues o tres vegades, àdhuc començà a fer-ho, però res, quatre gotes que tot just mullaren l'era i rentaren la cara als castanyers borts que tenim al pati per a donar ombra a les gàbies conilleres.

El senyor Carlos està molt rabiós amb mi perquè no pot guanyar-me jugant al tuti; jo ho estic amb ell perquè mentre tenia la vara va deixar tallar els roures més hermosos del poble, i a fe que creieu que n'eren; ell diu que de sa propietat no falta un arbre i és cert, però en canvi de les dels altres... els petits prou els han deixat, no'n manca cap, però aquells dels dos torrents i els de can Tremendo, i els del Bosc Gran i de la font Fresca, ni rastre, rastre si, la soca tallada ran de terra i de tant en tant la clapa negra anunciadora de que per allí passaren els carboners.

Com que ha fet calor i bon sol hi han moltes mores d'esbarzer, cap més mena de fruita, tota s'ha malmès aquesta anyada, només quatre peres macades i sense suc. Jo amb les mores me conformo, torno a casa amb els llavis i els dits tots tacats de tinta, i tothom em pregunta si he escrit amb estilogràfica o si he menjat calamarços en conserva. Però ells prou saben de què és, i quan me veuen sortir sol em segueixen, i quan més encantat estic picant i menjant davant de un esbarzer d'aquells que les fa de sis o set grans només, germans, germanes i parents

se'm tiren sobre el fruiter i el deixen sense una mora.

Si veieu a En Junoy cadet feliciteu-lo pel viatge que feu en companyia de donya Sud-Amèrica i especialment per la relació que en fa a «La Publicidad». Digueu-li que escric sentat sota una figuera i que passa un airet que em mentholitza tot. Carai! i quina parauleta més graciosa. Com se veu que l'amic Josep Maria s'afeita en barberies de luxe, com aquella tota plena de miralls del carrer de Sant Pau.

Estic segur que els escriptors ròpic-equatorials que pujaren amb ell a Sant Martí del Canigó, s'apuntaran tots la parauleta i en davant per dir:

—Es un fresco.
Diran:
—Es un fresco de mentholina.
I nosaltres per dir:
—El vaig clavar dos fresques.
Direm:
—El vaig mentholonitzar.

Veiam com s'acabarà això d'En Malvy. El home ha quedat bastant malament, ara em sembla que a l'ex-ministre no li faran res. Els nostres polítics deuen pensar... és dir no, no deuen pensar res, Déu els ha lliurat de tan funesta mania.

A qui trobo que haurien de tallar la llengua és an aquesta cacatua de Vázquez de Mella; jo el tancaria a la coya de Covadonga perquè l'ensenyessin junt amb la Verge i pogués reflexionar en la reconquesta des de son breçol; o l'enviaria a pasturar als camps de les «Navas de Tolosa». Però que callés, carai! i que no girés el cervell als capellans de fora i als oficials de l'Estat a províncies, que no esvalotés als requetens i que no amoinés als altres que no estem per glòries nacionals ni andergues.

Ja vos parlaria de la carta del coronel Génova i de la campanya de «El Sol», etc., ja, però... ja ho sabeu, fins fet un vot.

I ara adéu. Suposo que com he fet jo, no vos oblidareu un sol dia de beure pel triomf de la França. El dia de la reconquesta de Soissons, apretàreu, eh? Com jo.

MORITZ LXXVIII

Notes de fòra

Torroella de Montgri.—Fou grandios i hermosissim l'acte celebrat en aquesta localitat el dia 1 del corrent. A més del natural i just interès per a conèixer i oir al valent diputat socialista Largo Caballero, hi havia l'espectació i convenciment de que era una cosa nova lo que anava a presenciarse, el desig d'anar a escoltar quelcom que no era la vacuitat de l'acostumada oratòria electoral. La massa de treballadors que assistiren al miting socialista, tenia altre aspecte que el públic inconscient i barroer d'altres vegades. L'aienta serenitat mostrada, l'interès comprensiu reflectat en els rostres davant de conceptes quasi bé sentits per tothom, més que no arriben a concretar-se fins que la paraula de sincera austeritat d'un home intel·ligent els

fa reviure i fer palpables, ho deia ben bé, i es traduïa en fermes aplaudiments de convicció.

En son parlament, En Largo Caballero exposà clarament la posició del socialisme espanyol davant la situació política, dient que, a diferència d'altres temps ara estan disposat a treballar franca i decididament per l'adveniment d'una república, doncs estan convençuts de l'impossibilitat d'obtenir cap millora social dintre la monarquia. Fustigà durament a En Cambó per la seva veleïtat, i per cert, era remarcable en aquest punt, les mostres d'assentiment que donava l'auditori, fent patent el descontent amb què s'ha vist el seu procedir polític. Digué que anirien amb bona voluntat junts amb els republicans i que aquests devien unir-se per a ésser més forts; però mai amb monarquics, i que al esdevenir una república, ells, tot i essent-ne fermes puntals, continuarien treballant per a obtenir el màxim de les aspiracions obreres. Acabà demanant l'ajuda de la dona, doncs no podrà emanciparse que no ho sigui primerament l'home.

Encoratja veure com en el poble va prenent consciència el problema social. Són unes noves ànsies que el republicanisme a seques no pot satisfer. La causa proletària fa camí a gran pas.

CIRIS TRENCATS

Termòmetre, ¿perquè pugues?
¿Per què amb tan molesta audàcia l'enfiles continuament?
Veiam, per què pugues? Parla.—
I el termòmetre contesta:
—Perquè tot puja, carambal!
¿Haig d'ésser menos que'l pa, el bacallà i les patates?

Aturat a la parada d'un venedor de melons, vaig presencià ahí una escena que'm feu riure de debò. Un concejal concertava un meló groc i llustrós i, olorant-lo i sospesant-lo, dubtava de que fos bò.
—Li garanteixo—li deia el melonaire.

—I a vos?, (el regidor replicava)
¿qui us garanteix?—
I de cop, com qui té una gran idea, va exclamar:—Feu-me un favor; tatxeu-lo. Sols d'aquest modo, hí tindrè fè.

—Si és més dolç que una mell...
—Res; no me'n fio...
¿Me'l voleu tatxar? No?... Doncs, guardeu-vos-se'l.—

Bon sistema!, (vaig dirme entre mi). Però, podria ara preguntarse-li a aquest despert regidor: Si a vosaltres us taxessin, abans de les eleccions, ¿creieu que n'hi hauria gaires que arrepleguessin ni un vot?

Quan els congressos del Cantàbric miren En Dato entrà a l'aigua,

Vell mariner

— Mala mar... Romanços!... Lo que fa por no és la mala mar, sinó la mala gent.

es queden esmaperduts, veient aquell ser tan magre.
—¿De què està fet aquest home?—
es diuen els uns als altres—
¿De tiretes de filferro?
¿D'escuradents vells? ¿De canyes?
—Que'n sou d'ignocents!— els crida un llus que ha arribat de viatge:—
En Cambó haurieu de veure!...
Allò, allò us faria gràcia!...

—¿Què tal la Guerra?
—Aixerida!
—Però, no deien que...
—Cà!...
Tot això són veus «volàtils» d'alguns que li volen mal. Mai havia estat tan guapa com ara.

—Ja deu ser gran...
—Gran i forta. L'altre dia justament va fer quatre anys.
—Com deu corre!...

—Ni una daina!...
I lo mateix la veurà fè el boig caminant per terra, que nedant pel fons del mar, que remuntant-se per l'aire; per ella tot li és igual.
—¿I no la fan anà a estudi?
—Dos o tres cop s'ha intentat, però, en aquest punt, fracassa el seu caletro.

—Es estrany!
—No més ha après bé una cosa...
—Ah, sí? Què ha après?
—De matar.

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 2 AL 9 D'AGOST DE 1918

Per terra

Al front occidental, la retirada alemanya ha continuat. L'intent dels alemanys d'aturar-la a la línia Soissons-Fère-en-Tardenois-Reims, va fracassar per la pressió d'En Foch entre Hartennes i Fère-en-Tardenois. Ara els alemanys ja han hagut de passar el riu Vesle i tot indica que la retirada no s'aturarà fins al famós Camí de les Dames. La bossa entre el Aisne i el Marne ja no existeix. I els aliats han fet fins ara, en aquesta segona batalla del Marne, 35.000 presoners, han pres 700 canons i han recuperat 200 poblacions, entre elles Soissons i Fismes.

Al front italià, els italians, en el sector montanyós del Brenta han reconquistat el turó de Dosso Alta, fent 200 presoners.

Al front de Macedònia, cap fet important. Al front d'Albània la contraofensiva dels austriacs ha estat detinguda davant les posicions escollides pels italians al nord de Berat i de Fieri. Els franco-italians conserven, doncs, els avantatges que els donà la seva ofensiva an aquest front.

Al front de Palestina, viva activitat de patrulles i petits combats, sense que hi hagi hagut cap modificació important.

Per mar

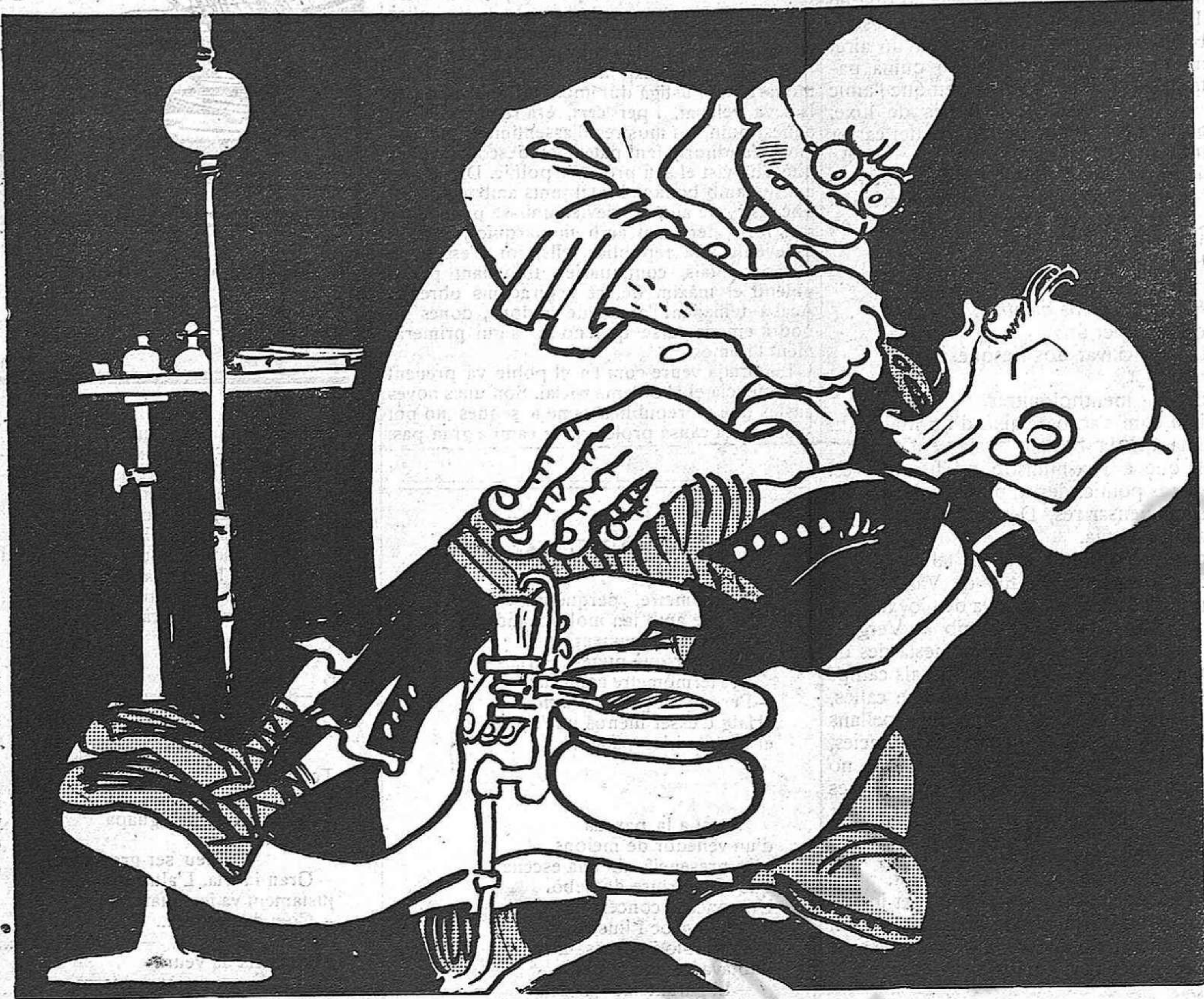
Un submarí alemany ha enfonsat el transport ambulància anglès *Varilda*, havent desaparegut 123 persones. Una altra feta dels teutons... Dos contratorpeders anglesos han topat amb mines anant a fons. Les víctimes són 97.

A les portes del cel

— Ex rei i tan tronat?... Passa, passa cap a dins.

Extraccions doloroses

—No sigui bàrbaro, Doktor!... Ja van vuitanta i pico de keixals que m'arrenka!..

Per l'aire

Cinc dirigibles que es dirigien a Anglaterra, han estat rebutjats prop de la costa britànica, i un d'ells ha estat destruït.

Esquadres d'avions aliats han seguit els seus bombardeigs de ciutats alemanyes. Entre els darrers bombardeigs cal comentar el de Coblentz i Treves.

Lloança del propietari

Glorios Sant Propietari, grat patró dels llogaters, que sigueu ben venerat i sortós, vos desitgem tots els vostres feligresos, que estem de vos tan contents que farem de vostra imatge altars en cada carrer, i anirem allí a cantar-vos i a cremar cera i incens.

¿No sou vos el patriarca benhaurat dels llogaters, que vos afliuixen llur bossa plens de fervorosa fe, per a que aixís regalar-vos pogueu a lo principesc?

Si feieu pagar abans vuit duros d'un pis decent, ara vos en donen dotze, setze, vint... els que voleu, i aixís per l'estil els altres, que igual ens sacrificuem per a vos, Sant Propietari, els menestrals i els obrers, car tots volem demostrar-vos lo molt que vos estimem, i per ço fendes i pisos tots plegats ens disputem i ens els prenem de les mans pot dir-se a estira-cabells.

Oh, sant nostre benivolgut, virtuos propietari excels, demaneu per vostra boca!... Que'ns augmenteu els lloguers? Conformats, i avant les atxes. Voleu dipòsit? Molt bé;

un, dos, tres, cinquanta mesos, i aixís el seu interès engroixirà vostra bossa. Voleu primas, ademés? Oh!, si, demaneu i fora que ara està plujós el temps i damunt vos farem caure una pluja de diners, fins a rompre-us el baptisme per a enviar-vos al cel amb la major rapidesa, disparat com un coet, i vos farem un favor i aixís el gustazo tindrem de no veure més la cara d'un tio tan indecent.

CELITA SIMÓ

HAVEM vist, amb la natural satisfacció que el Consul dels Estats Units ha tingut a bé ordenar l'impressió, en llengua catalana, del darrer missatge d'En Wilson adreçat a tots els pobles.

Ho celebrem. En primer lloc perquè aital atenció no deixa d'ésser un reconeixement de nota per a la personalitat de Catalunya; en segon lloc per la rabiola que tindran els inconsútils de Madrid al sapiguer-ho.

Continua la retirada alemanya. Alguns diaris—els diaris germanòfils, naturalment—ne diuen «repliegue estratègic»; però el fet és que's retiren. I es retiren abandonant canons, projectils, etc. L'única senyal de la seva gran força la donen encara bombardejant París amb el canó de llarg alcanç. És com el gos que fuig i, tot fugint, aixeca la cua i es fa un pet.

Diuenge se celebrà la «diada jaumista» a Pedralbes, que aviat farà la competència al aplec de Sant Medí per la gresca i el xivarri. Entre altres oradors parlà el diputat Baïlle, el protegit de «La Lliga». Tots els discursos, molt valents. La festa tingué lloc a la Font del Lleó. No es tã fiero el león...

Finalment! Recents telegrames anuncien la arribada de tropes japoneses a Rússia per la banda de Vladivostok. Els hi desitgem tanta sort com l'altra vegada.

Uns quants ferroviaris de la «M. Z. i A.» han publicat una alocució als companys de treball, que és una vergonyosa sumissió al burgès.

El document acaba aixís: «Compañeros: Tened confianza absoluta, fe ciega puesta en las altas dotes y virtudes cívicas que atesora el señor Maristany, como los soldados la depositan en sus grandes caudillos; creamos en él, él salvará la precaria situación nuestra.»

Ja està tirada la xarxa. Ara falta que el peix se deixi enredar entre les seves malles.

Cavallers, la cosa torna a estar que bufal! Les noves de tota Espanya anuncien un mal-estar social que no hi ha govern d'altura que ho aturi.

A Guadalajara ja tenen l'estat de guerra, després d'haver-hi hagut manifestacions tumultuoses, pedrades, càrregues de la benemèrita, d'aquelles que's dirigeixen als núvols i cauen morts i ferits... etc., etc.

Ja hi tornem a ésser!... Ja la ballem!... Conseqüències del sol d'estiu, que fa madurar les fruites i altres coses que no ho són.

En les seves darreres declaracions, En Ventosa s'ha lamentat del escàs esperit de sacrifici que existeix en el nostre poble, que protesta iradament davant de l'anormalitat de les subsistències.

I el pobre home té raó! Obrers: preneu exemple del sacrifici d'En Ventosa que's fa mils duros de sou mensuals, d'ençà del seu nou càrreg. Mireu-se'l com s'ha pres amb calma i resignació patriòtica la puja del bacallà!...

Prou balons d'essai! Torna a parlar-se del sempre projectat viatge del rei a Barcelona.

Aqueixos correvediles cortisans fan com aquells menestralets que's passen la vida preparant una anada a Montserrat i resulta que per naps o cols se moren sense haver-hi anat. Però, mentres ne parlen, els pobres se alegren. I és una alegria barata, què diantre!

Dos coneguts homes d'armes, els noms dels quals han sonat molt d'ençà del juny de l'any passat, sembla que estàn a punt de desafiar-se. Lo què més convingui. Per alguna cosa tenen les armes, què dimoni. I sinó ¿perquè les farien servir?

Per a solemnitzar les festes del Descens de la Verge de la Mercè, el Banc de Barcelona va lluir, divendres passat, una esplèndida il·luminació.

Ara veieu!... Els Bancs festejant a les Esglésies!... Va per les vegades que les Esglésies festegen als Bancs.

Diners i oracions, sempre de bracet!

En Lerroix ha anunciat el propòsit d'empendre una intensa campanya de propaganda radical per les províncies d'Andalusia.

Molt d'ull, Alexandret. Recordat d'aquella dita: «Nadie es profeta en su patria». I els teus compatriotes ja't tenen el dit al ull.

El «Centre de Defensa Social» projecta un homenatge al «gobierno que reprimió la huelga revolucionaria de agosto de 1917».

A tot això no més caldria una contesta: que el poble, víctima de la repressió, se disposés a reprimir l'homenatge.

Podrien celebrar-se els dos actes en un dia, com els casaments dobles per estalvi.

A Madrid se queixen del gran nombre de pobres captaires que invadeixen la capital de Espanya.

De pitjors s'en veuràn, si les coses segueixen com fins ara. ¿On han d'anar, els pobres, sinó allà on hi ha els diners?

Saben que a Madrid hi ha els que'ls fabriquen i els que'ls gasten... A Madrid falten necessitats, doncs!...

Llegeixo en una nota municipal: «Los dueños de perros que no se hayan provisto de la chapa correspondiente...» Ja m'agradaria veure als amos de gossos amb la «chapa» col·locada a l'esquena! I el que no la portés... la bola!

La senyora, després de cercar molt pels recs de la seva cambra:

—Manela!... No ha pas trobat una agulla d'or, aquest matí, tot escobrunt.

—Si, senyora; l'he trobada i me l'he quedada.

—Com s'entén!... I perquè?

—Ai, ai!... Com que l'altre dia vaig trobar dos ralets en plata i vostè va dir-me que me'ls podia quedar per premi de la meva honradesal!...

Els caçadors valents: —Aquí on me veus, una vegada vaig topar-me amb un ós.

—Carai!

—Però era tan petit que no'l vaig volguer matar.

—Vas tenir-li llàstima?

—No. Em vaig pensar que per allí a la vora hi devia haver son pare i sa mare i em vaig dir: «Si disparo, són capassos de venir»... I vaig aprear a córrer.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8